

(*dharmadhātu*). {SGP} • བྱང་ཆུབ་རིགས་སུ་
 དེས། [He] was definite in the lineage of en-
 lightenment. {N12} • རོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་
 པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་དེས། Since an
 essence is not perceived, they are ascertained
 as utterly lacking inherent existence. {ALP}
 • སྤྱག་བསྐུལ་ལས་ཐར་མི་རྣམས་ལ། །གཞན་ལ་
 ཡོད་པ་མིན་པར་དེས། It is certain that there is
 nothing else for those who are liberated from
 suffering. {A4C}

neg. to be inconclusive ◦ (*sam-√śī*): {BMH}
samśayah (= *ma nges 'gyur*) ◦ མི་འདོད། །ཐག་
 པའི་དངོས་པོར་མ་དེས་ཕྱིར། [We] do not ac-
 cept [your argument by analogy with a snake]
 because [it] is inconclusive with respect to the
 actuality of the rope. {BMH}

AUX.:

དེས་(པར་)བྱེད།¹ ◦ *emph.* to determine; to as-
 certain ◦ (*adhi-ava-√so*): {PV} *adhyavasaya*;
 (*vi-ava-√so*): {PV} *vyavasyanti* ◦ ལྷོ་གྲོས་ཆེན་
 པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་
 པར་བྱེད། From just seeing, the great intelligent
 ones ascertain all aspects. {DPV}

དེས་པར་བྱེད།² ◦ *caus. (refl.)* to restrict; to re-
 strain ◦ {PV} *niyāma*

དེས་(པར་)བྱས། ◦ *pt. emph.* to determine; to
 ascertain ◦ ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ནི། ཆོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་
 པ་དེས་བྱས། [One] has ascertained through
 scripture and reasoning, the lack of inherent
 existence and lack of production of all phe-
 nomena, ... {ALP}

དེས་པར་བྱ། ◦ *opt.* to determine; to ascertain ◦
 བདག་མེད་ཤ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་དེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་... Because [one] should delineate the gra-
 dation of coarse and subtle selflessnesses ...

དེས་པར་ཟིན། ◦ *pt. pf.* to be certain ◦ དེས་པར་
 ཟིན་པའི་ཕྱིར་འཇིགས་པ་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། Because it is certain, it does not induce
 fear. {A4C-C}

COLLOC.:

གྲངས་དེས། གྲངས་དེས། གྲངས་དེས། ◦ to
 definitely enumerate ◦ ཆད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་
 གྲངས་དེས་པ་ཡང་ཡིན་ With respect to valid
 cognitions, there is a definite enumeration as
 these two. {JAK} • ཡོངས་སྤྱོད་བརྩར་གྲངས་དེས་
 [They] are definitely enumerated as ten [states
 which] thoroughly purify [their objects].

{SGP} • ཤེས་བྱ་ཐབས་ཅད་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔར་གྲངས་
 དེས་ All objects of knowledge are definitely
 enumerated in twenty-five [categories]. {Gön}

རྣམ་པར་དེས། རྣམ་པར་དེས། རྣམ་པར་དེས། ◦
 to ascertain; to be certain; to have certainty;
 to be definite; to be resolved • {C, MSA, MV}
vinīścaya; {MSA} *vinīścita*; *vinītir* (= *rnam*
par nges par byed); {C} *vinīyata* ◦ འཁོར་
 ལུ་གསུམ་གྱི་དྲང་དེས་དང་བདེན་གཉིས་རྟེན་
 འབྲེལ་རྣམ་པར་དེས་པ། “Ascertainment of the
 Definitive and the Interpretable in the Three
 Turnings of the Wheel, the Two Truths, and
 Dependent-arising.” {JEK} • ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་
 པར་དེས་པ་ [It] is definite by way of reality.

{MSA-B} • བྱུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་གཙོད་པའི་
 ཕྱིར་དོན་ལ་རྣམ་པར་དེས་པར་བྱེད་པ་ Because
 of cutting off the doubts of those beings who
 have entered [onto the path, the bodhisattva]
 causes them to have certainty with respect to
 the meaning. {MSA-B}

ཆད་མེད་པར་དེས། ཆད་མེད་པར་དེས། ཆད་
 མེད་པར་དེས། ◦ to be unlimited • {PW8}

apramāṇaniyataḥ

ཡོངས་སུ་དེས། ཡོངས་སུ་དེས། ཡོངས་སུ་དེས། ◦
 to thoroughly ascertain • {C} *paricchinmatva*

ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དེས། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དེས།
 ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དེས། ◦ to be very definite; to
 be well ascertained • {L} *suvinīyata* ◦ ཤིན་ཏུ་
 རྣམ་པར་དེས་པའི་ཤེས་རབ་ exalted wisdom of
 good ascertainment {MSA}

གསལ་བར་དེས། གསལ་བར་དེས། གསལ་བར་
 དེས། ◦ to clearly ascertain ◦ སྟོབ་མ་ལྷག་མ་